

Bijlage behorend bij brief van 3 april 2017
Aan mevrouw drs. E.I. Schippers

Evaluatie Seizoenscontracten

Eerste jaar van cao-uitzondering ketenbepaling voor seizoenbedrijven

Sinds 1 juli 2016 worden in de recreatiesector **seizoensarbeidscontracten** van maximaal 9 maanden toegepast bij seizoenbedrijven. Na een onderbreking van minimaal 3 maanden kan dezelfde werknemer weer als seizoenkracht terugkeren, zonder dat er een keten van arbeidscontracten ontstaat.

2

RECRON past de uitzondering in twee cao's toe: Cao Recreatie en Cao Dagrecreatie.

1500

Recreatiebedrijven vallen onder Cao Recreatie (avv) en Cao Dagrecreatie.

45

Percentage RECRON-recreatiebedrijven dat gebruik maakt van seizoenarbeidscontracten.

11.500

Aantal medewerkers met een seizoencontract.

67

Percentage RECRON-leden dat tevreden is met de cao-uitzondering voor seizoenarbeidscontracten.

30

Percentage RECRON-leden dat ondanks deze cao-uitzondering nog steeds problemen ervaart rond contracten van seizoensmedewerkers. Belangrijkste redenen voor niet toepassen en/of ontevredenheid:

- Administratieve lasten
- Het werk is seizoensgebonden, maar het bedrijf is wel het hele jaar open. De uitzondering kan dus niet toegepast worden.

80

Percentage recreatieondernemers dat de Wet werk en zekerheid aangepast wil zien worden zodat seizoensarbeidscontracten weer per wet mogelijk worden, omdat de cao-bepaling lastig toe te passen is.

264 recreatiebedrijven hebben meegedaan aan het onderzoek (20% van de RECRON-leden).

RECRON
De heer M. Merks
Postbus 102
3970 AC DRIEBERGEN

Kenmerk: 201700229 **221**

Den Haag, 4 april 2017

Geachte heer Merks,

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik een grote hoeveelheid brieven, nota's en verzoeken.

Ik vertrouw erop dat u zult begrijpen dat het voor mij niet mogelijk is om daarop inhoudelijk te reageren.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Drs. M. Schippers', written over the printed name.

Drs. M. Schippers

Mevrouw drs E. Schippers (Formateur)
p/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

In afschrift:

Aan: b.vanpoelgeest@minaz.nl; m.stal@minaz.nl

Cc: n.oost@minvws.nl; n.zwennes@minvws.nl; b.sonneveld@minvws.nl

Den Haag, 3 april 2017

Onderwerp: Inbreng formatieonderhandelingen PatiëntenPerspectief2021

Geachte mevrouw Schippers,

In uw rol als minister van VWS bent u reeds op de hoogte gebracht van het initiatief PatiëntenPerspectief2021 (PP2021) dat is ontstaan vanuit de brede behoefte van een groep patiëntenorganisaties om hun stem te laten horen bij de totstandkoming van (nieuw) patiënten- en zorgbeleid. Nadat bijgaand visiedocument 'De stem van patiënten en hun organisaties gehoord' onlangs als petitie aan de Kamer is aangeboden, gaf u tijdens het debat over patiënten- en cliëntenrechten aan deze bijdrage "ongelofelijk belangrijk" te vinden en de voorstellen over een sterkere positie van de patiënt (gebundeld) aan uw opvolger voor te leggen (22 februari 2017).

Vanuit deze gedachte doen wij het visiedocument nogmaals aan u toekomen (zie bijlage). Mogelijk kunt u als Formateur van het nieuwe Kabinet hieruit putten tijdens de onderhandelingen die plaatsvinden bij de totstandkoming van het zorgbeleid voor de komende vier jaar. De onderhandelende partijen hebben in hun verkiezingsprogramma's allemaal aangegeven patiënten meer regie en zeggenschap te willen geven. Wij verwachten dit voornemen terug te zien in het nieuwe Regeerakkoord.

In het visiedocument dragen wij een aantal concrete voorstellen aan waarmee de stem van patiënten en hun organisaties een plek krijgt bij de totstandkoming van zorgbeleid. Momenteel worden drie onderdelen binnen PP2021 inhoudelijk verder uitgewerkt:

- 1) Kwartiermaker Patiëntenzorg
- 2) Patiënt aan tafel krijgen bij overlegorganen
- 3) Betere toerusting van patiëntenorganisaties

Vanzelfsprekend lichten wij de uitgewerkte visie graag nader toe. Namens 81 ondertekenende organisaties die ongeveer vijf miljoen mensen met een aandoening vertegenwoordigen, hopen wij dat u onze ideeën meeneemt bij de onderhandelingen voor de zorgparagraaf in het volgende Regeerakkoord.

Met vriendelijke groet, namens PatiëntenPerspectief2021,

J.P. de Graaf
Voorzitter Nederlandse Hypofyse Stichting
j.degraaf@hypofyse.nl

drs R.M.J. Voorthuis
Bestuurslid Stichting Hematon
ronald.voorthuis@hematon.nl

Bijlage: Visiedocument 'De stem van patiënten en hun organisaties gehoord'

De stem van de patiënten en hun organisaties gehoord

DRIE PLEIDOOIEN AAN DE POLITIEK VAN RUIM
5 MILJOEN MENSEN MET EEN AANDOENING

VISIEDOCUMENT

De stem van de patiënten en hun organisaties gehoord

Drie pleidooien aan de politiek van ruim 5 miljoen mensen met een aandoening

“De gezondheidszorg is er in de allereerste plaats voor patiënten. Wie ziek is, wil zo goed en zo snel mogelijk worden behandeld. De tijd dat mensen daarbij klakkeloos het advies van hun dokter opvolgden, ligt achter ons.” Hiermee sloeg minister Schippers in 2015 de spijker op z'n kop. De rol van patiënten en patiëntenorganisaties is onomkeerbaar veranderd. Dat is een positief gevolg van een betere informatievoorziening en toenemende mondigheid, maar ook van de erkenning dat ervaringsdeskundigheid van belang is voor het leveren van goede en passende zorg die steeds complexer wordt.

Hoewel de positie van patiënten is versterkt, erkende de minister dat “er nog veel meer moet gebeuren”¹. Deze constatering werd onlangs bevestigd in een onderzoek van SiRM². De onderzoekers concludeerden dat de zorg nog teveel georganiseerd is vanuit het perspectief van zorgprofessionals en -aanbieders en nog te weinig vanuit het perspectief van de patiënt. De boodschap was helder: een kanteling is noodzakelijk om daadwerkelijk patiëntgericht te gaan werken en om een transitie naar patiëntgerichte zorg te maken. Het is aan het volgende Kabinet om nieuwe kaders te scheppen waarmee de gewenste transitie in versnelling gaat.

Vanuit hun expertise en behoeften denken de patiëntenorganisaties graag mee over de wijze waarop het zorgaanbod en betrokkenheid van patiënten nog beter kan aansluiten bij de uitgesproken ambities. Dit visiedocument van 81 patiëntenorganisaties is opgesteld om een aantal oplossingsrichtingen en concrete ideeën aan te dragen aan de politiek. Daartoe doen zij namens ruim 5 miljoen mensen met een aandoening drie pleidooien aan de (nieuwe) Tweede Kamer en het (volgende) Kabinet:

1. *Speel in op de veranderende rol van patiënten(organisaties) in het veranderende zorglandschap;*
2. *Rust de rol en financiering van de patiëntenorganisaties beter toe op de huidige tijd;*
3. *Houd de zorg voor iedereen toegankelijk, betaalbaar en doelmatig.*

Het PatiëntenPerspectief2021 sluit aan op het in 2013 aan de Tweede Kamer aangeboden Manifest ‘Een meedenkende patiënt is een goedkopere patiënt’.

1. Minister Schippers (2015), Kamerbrief Kwaliteit van zorg, Kamerstuk 31 765 / 32 620, 15 oktober, Den Haag: ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

2. Heida, J.P. en J. Hoendervanger (2016), ‘Rapportage Next level gezondheidszorg: Hoe de zorg efficiënter en beter kan’, november, Den Haag: SiRM.

Pleidooi 1:

Speel in op veranderende rol van patiënten(organisaties) in het veranderende zorglandschap

De toegevoegde waarde van de inbreng van patiënten en hun organisaties wordt steeds meer onderkend. Patiënten en patiëntenorganisaties willen hun ervaringsdeskundigheid graag inbrengen, en de overheid, zorgaanbieders en verzekeraars maken daar steeds vaker en intensiever graag gebruik van. De Werkgroep Wenkend Perspectief constateerde in 2009 dat patiëntenorganisaties niet meer alleen de 'traditionele kernfuncties' van informatievoorziening, lotgenotencontact en belangenbehartiging vervullen, maar bijvoorbeeld ook een rol spelen bij kwaliteitstoetsing en het verbeteren van dienstverlening³. Zo dragen zij bij aan kwaliteitsregisters (inclusief verzamelen patiënt-, geneesmiddelen- en biobankgegevens), de totstandkoming van nieuwe of aangepaste richtlijnen of zorgstandaarden, de totstandkoming van expertisecentra binnen het NFU-traject, consultaties en evaluaties voor overheidsbeleid en beleidswijzigingen binnen instellingen.

Deze grotere verantwoordelijkheid in het mede-vormgeven van zorgbeleid is winst voor patiënten die daaraan kunnen en willen bijdragen. Maar de wijze waarop dit is georganiseerd laat ruimte voor verbetering. In de traditionele driehoek van zorgaanbieder, verzekeraar en patiënt, staat de patiënt - die meestal op vrijwillige basis bijdraagt - vaak tegenover twee professionals met een hele organisatie achter zich. De aankondiging van inspraakmomenten vindt vaak alleen via de eigen professionele kanalen van die organisaties plaats, reactietermijnen zijn vaak te kort, de informatievoorziening is vaak te complex, etc. Om te zorgen voor meer gelijkwaardigheid, is een betere toerusting en facilitering van de patiënten en hun organisaties noodzakelijk. En wie een beroep doet op de kennis en expertise van een patiënt of patiëntenorganisatie, dient er rekening mee te houden dat de inzet vaak geschiedt op basis van vrijwilligheid.

Ook dient beter rekening te worden gehouden met het veranderende zorglandschap doordat de institutionele wereld daarom heen sterk in beweging is. Taken en verantwoordelijkheden van de nationale overheid zijn verplaatst naar Europees en lokaal/ regionaal niveau. Andersom heeft Europese regelgeving invloed op wat er in Nederland gebeurt (o.a. op het gebied van onderzoekswetgeving (Trials, Data & Privacy)). Ook de recent door de Europese Commissie goedgekeurde aanvragen voor Europese Referentienetwerken (ERN's), zijn van invloed op veel Nederlandse ziekenhuizen en patiënten die als E-PAG via Eurordis verbonden zijn aan deze ERN's.

De Nederlandse patiëntenbeweging is zich daarom steeds internationaler gaan oriënteren en organiseren. Overheidsorganisaties lijken achter te blijven op deze trend en zouden meer oog moeten hebben voor het belang om in Europees verband beter samen te werken.

Op nationaal niveau is het zorgdomein meer versnipperd. De gezondheidszorg raakt meer ministeries dan VWS alleen, zoals Sociale Zaken en Werkgelegenheid (arbeidsparticipatie voor mensen met een beperking), Economische Zaken (Topsector Life Sciences & Health, volksgezondheid in relatie tot de intensieve vee-industrie), Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (gezondheidszorgonderzoek) en Financiën (financiële middelen). Deze versnippering maakt het voor patiënten en hun organisaties ingewikkelder om de juiste loketten te vinden, en andersom leidt gebrek aan bestuurlijke samenhang ook tot inefficiënt of zelfs tegenstrijdig zorgbeleid. Tegelijkertijd merken de patiëntenorganisaties op dat het overheidsorganisaties kan helpen, als de diversiteit van het landschap van patiëntenorganisaties daar waar mogelijk wordt versterkt door samen te werken of door vergelijkbare organisaties samen te laten gaan.

Om beter in te spelen op de veranderende rol van patiënten(organisaties) in het veranderende zorglandschap, stellen de patiëntenorganisaties concreet voor:

- Dat zowel profit als not-for-profit organisaties alsook overheidsorganisaties (o.a. Gezondheidsraad, ZonMW, Zorginstituut Nederland) die gebruik willen maken van de expertise en

³ Werkgroep Wenkend Perspectief, (2009), De kracht van diversiteit. Rapportage Werkgroep Wenkend Perspectief, juni, Haarlem.

ervaring van patiënten en hun organisaties hen tijdig en pro-actief benaderen, en hen indien gewenst ook praktisch en/of financieel ondersteunen.

- Een Kwartiermaker Patiëntenzorg aan te wijzen die verkent hoe betere samenwerking en samenhang kan worden gevonden in het versnipperde (inter)nationale landschap van zorg- en patiëntenorganisaties en koepelorganisaties die patiënten vertegenwoordigen. De Kwartiermaker Patiëntenzorg kan ook worden aangewezen als systeemverantwoordelijke die regie voert en zoekt naar afstemming in het patiëntenbeleid bij de verschillende ministeries en op de verschillende bestuurlijke niveaus (lokaal, regionaal en Europees).
- Dat patiënten daadwerkelijk aan tafel komen bij overlegorganen in het politiek bestuurlijke zorgdomein waar dat nog niet (bijvoorbeeld CCMO, METC's) of onvoldoende gebeurt. Op Europees niveau gebeurt dat al veel meer. Een goed voorbeeld is de wijze waarop European Medicines Agency (EMA) vertegenwoordigers uit de consumenten- en patiëntenorganisaties zitting laat nemen in verschillende commissies.

Pleidooi 2:

Rust de rol en de financiering van de patiëntenorganisaties beter toe op de huidige tijd

Terwijl de verantwoordelijkheid en betrokkenheid van patiëntenorganisaties toeneemt, is de laatste jaren bezuinigd op de financiering van patiëntenorganisaties. Dat is niet alleen paradoxaal, maar ook onwenselijk. Om in de eerder benoemde driehoek tussen overheid/ verzekeraar/ zorgaanbieder en patiënt te streven naar een gelijkwaardige positie van deze laatste, is een substantiële vergoeding gerechtvaardigd. Het is immers niet alleen 'halen', maar ook 'brengen'. Denk daarbij bijvoorbeeld aan patiënten en hun organisaties die worden ingehuurd voor opleidingen voor artsen en verpleegkundigen, of die deelnemen aan overlegorganen en patiënten- of cliëntenraden bij respectievelijk de overheid of binnen instellingen.

De verschillen in financiering tussen de patiëntenorganisaties zijn onevenredig groot. Dat komt onder meer doordat de criteria om in aanmerking te komen voor subsidies verouderd zijn en onduidelijk. Bij het verstrekken van gelden wordt met name gekeken naar de verdeling van de jaren daarvoor. Er wordt te weinig rekening gehouden met het feit dat mensen zich tegenwoordig minder verenigen en zich liever aansluiten bij tijdelijke netwerken of initiatieven. Hierdoor komen nieuwkomers of op vernieuwende wijze georganiseerde organisaties of samenwerkingsverbanden, minder in aanmerking voor deze financiering. En voor organisaties voor patiënten met zeldzame ziektes kan een ledenminimum al snel een drempel zijn. Terwijl de ledenaantallen in veel gevallen afnemen, neemt het aantal mensen die vroeg of laat geconfronteerd worden met een wezenlijke zorgvraag juist toe. Bij de subsidieverstrekking kan meer rekening worden gehouden met vernieuwende organisatievormen. Zo zijn er steeds meer organisaties zonder leden, die zich wel inzetten voor bijvoorbeeld kennisdeling en belangenbehartiging. Tegelijkertijd is er ook sprake van een volstrekt andere ontwikkeling, waarbij een aantal initiatieven vanuit patiëntenorganisaties verder gaat dan die in de traditionele driehoek met zorgaanbieder en zorgverzekeraars. Maar waarbij de samenwerking zich vertaalt naar een vijfhoek met daarbij de overheid en het bedrijfsleven (research & development). De vraag van de patiënt/consument vertaalt zich hierbij als een zich actief opstellende marktpartij die om producten en diensten vraagt en daarbij ook de fondsenwerving zelf ter hand neemt en onderzoek financiert. Recente Nederlandse voorbeelden hiervan zijn: Het Duchenne Parent Project, Alpe d'HuZes/Inspire2Live, ALS/Treeway, NFSD, Lymph&Co.

Om de financiering van de patiëntenorganisaties beter te laten aansluiten bij de wijze waarop zij tegenwoordig zijn georganiseerd, stellen de patiëntenorganisaties concreet voor om:

- Patiëntenorganisaties te financieren uit zorgpremiegeld, waarbij een gedeelte geormerkt wordt voor de ondersteuning van patiëntenbetrokkenheid en -empowerment in de vorm van bijvoorbeeld het bieden van vaardigheidstrainingen aan patiënten.
- Bij het verstrekken van subsidies in de criteria meer aansluiting te zoeken op de activiteiten die een organisatie uitvoert, o.a. kennisdeling en voor-

lichting, lotgenotencontact, belangenbehartiging, beleidsinspraak en richtlijnontwikkeling, gegevens- en dataverzameling. Het is daarbij wenselijk dat de subsidie terechtkomt bij de organisaties die deze activiteiten daadwerkelijk en tot tevredenheid van de patiënten verrichten.

Pleidooi 3:

Houd de zorg voor iedereen toegankelijk, betaalbaar en doelmatig

In 2013 boden meer dan vijftig patiëntenorganisaties het Manifest 'Een meedenkende patiënt is een goedkope(re) patiënt' aan de Tweede Kamer aan met ideeën om de betrokkenheid van patiënten en hun organisaties bij de beleidsvorming te vergroten. Betrokkenheid leidt tot betere en goedkopere zorg, was de gedachte. Deze hoofdgedachte met bijbehorende voorstellen is nog altijd actueel. Opnieuw roepen de patiëntenorganisaties op om door middel van participatie, medezeggenschap en betrokkenheid te zorgen voor kwalitatief nog betere en op maat gesneden zorg voor iedereen die dat nodig heeft. Dat is een grote uitdaging juist omdat de zorgvraag toeneemt en steeds complexer wordt. Vanuit de eigen ervaring en opgebouwde kennis, doen de patiëntenorganisaties nog een aantal concrete voorstellen die moeten bijdragen aan toegankelijke, betaalbare en doelmatige zorg:

- Aanwijzen van één zorgmanager/-coördinator t.b.v. overzicht en het verminderen van regeldruk, en ontschotting bij comorbiditeit. En betere overgangen faciliteren als minderjarige zorgbehoevenden volwassen worden of volwassenen overgaan naar de ouderenzorg
- Transparanter maken van wat wel en niet in een DBC is opgenomen, de DBC's sneller aanpassen bij nieuwe kennis en inzichten en toestaan van

meerdere artsen bij één DBC-code, waardoor perifere instellingen (kosten)-effectief kunnen doorverwijzen naar Expertisecentra binnen hetzelfde netwerk. Evenals het aanpassen van DBC's aan de moderne eisen van kwaliteitsregisters.

- Versterken van de satellietfunctie van expertisecentra met betere aansluiting op (regionale) zorginstellingen daaromheen, en bijdragen aan de oprichting van expertisecentra voor specifieke aandoeningen (zoals ME en Klinefelter).
- Inzetten op een versnelde en volledige implementatie van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

PatiëntenPerspectief2021

Het initiatief PatiëntenPerspectief2021 is ontstaan vanuit de behoefte van een brede groep patiëntenorganisaties om hun stem te laten horen bij de totstandkoming van (nieuw) patiënten- en zorgbeleid. Deze visie is opgesteld in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen op 15 maart 2017 en de daaropvolgende Kabinetsformatie. Opstellers zijn: Cees Smit (coauteur boek 'De macht van de patiënt' (2015)), Guido den Broeder (ME Vereniging Nederland), Johan de Graaf (Nederlandse Hypofyse Stichting), Judith van de Meerakker (Stichting Noonan Syndroom), Leo van der Ark (NLNet, Lymfoedeem en Lipoedeem) en Ronald Voorthuis (Hematon). De Novartis Patient Academy heeft dit initiatief gefaciliteerd. Novartis heeft de Patient Academy in 2008 opgericht om patiëntenorganisaties te ondersteunen in hun rol als marktpartij in het Nederlandse gezondheidszorgsysteem. Dit wordt bereikt door het faciliteren van kennisoverdracht, het vergroten van de eigen competenties, het opdoen van ervaring, het uitwisselen van onderlinge ervaringen van patiëntvertegenwoordigers en discussies met diverse zorgpartijen en de zorgautoriteiten. Enkele ervaringsdeskundigen en kennisexperts zien toe op de inhoud van het curriculum.

Ondertekenende patiënten belangen organisaties

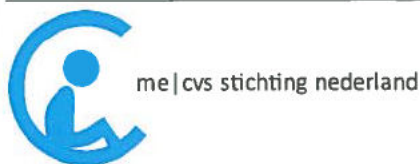
Stichting Dutch Brain Council

Geef hersenaandoeningen
een gezicht!

Dystonie
vereniging

Platform CADASIL
www.CADASIL.eu

Epilepsie Vereniging Nederland

Want epilepsie heb je niet alleen!

Hersenletsel
project overprikkeling

MEDIVERA

Samenwerkingsverband Pijnpatiënten naar één stem

Samenwerkingsverband
**Pijnpatiënten
naar één stem**
pijnpatientennaar1stem.nl

Bijnier
vereniging
nvacp

Fibromyalgie en Samenleving

KORTER MAAR KRACHTIG

Nederlandse Vereniging van Patienten
met Sterno-costoclaviculaire Hyperostosis

VED Vereniging van
Ehlers-Danlos patiënten

Patiëntenvereniging

CRPS

Complex Regionaal Pijn Syndroom

Nederlandse Federatie van Kankerpatiënten organisaties

Nederlandse
Federatie van
Kankerpatiënten
organisaties

B borstkankervereniging nederland
Met elkaar. Voor elkaar.

Groeihormoon Patiënten Collectief

GROEIHORMOON
PATIËNTEN COLLECTIEF

♀ Turner Contact Nederland

Overigen

BijnierNET

Demosthenes

NEDERLANDSE STOTTERVERENIGING

cmtOvm

Fabry Support & Informatie Groep Nederland

FOP Stichting Nederland

Lichen Planus Vereniging
Nederland

NLNet
Nederlands Netwerk voor
Lymfoedeem & Lipoedeem

Nederlandse Klinefelter Vereniging

Oogvereniging

macula vereniging

PAS

Personen uit het Autisme Spectrum

ME | cvs
vereniging

pvn

Psoriasis
Vereniging
Nederland

RZN Nationale Vereniging
ReumaZorg Nederland

Reumafonds

Sarcoïdose
Belangenvereniging Nederland

NEDERLANDSE FEDERATIE STOTTEREN

Vereniging van Ouders van Couveusekinderen

Vereniging voor mensen met vruchtbaarheidproblemen

PatientenPerspectief 2021
p/a Nederlandse Hypofyse Stichting
De heer J.P. de Graaf
Postbus 1014
3860 BA NIJKERK

Kenmerk: 201700223

Den Haag, 4 april 2017

Geachte heer De Graaf,

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik een grote hoeveelheid brieven, nota's en verzoeken.

Ik vertrouw erop dat u zult begrijpen dat het voor mij niet mogelijk is om daarop inhoudelijk te reageren.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Dr. E. Schippers', written over the printed name.

Dr. E. Schippers

Aan de informateur drs. E.I. Schippers
p.a. Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

3 april 2017

Geachte mevrouw Schippers,

U staat voor een mooie en belangrijke opgave: het helpen formeren van een nieuw Kabinet voor Nederland. Het Platform Middelgrote Gemeenten wil u en de onderhandelaars graag helpen bij het bouwen aan een krachtig en modern Nederland. Wij doen daarom een aanbod om samen met ons te komen tot vernieuwing.

U vindt ons aanbod in bijgevoegde verklaring.

Met vriendelijke groeten,

W.C.M. (Ineke) Lissenberg-van Dam,
secretaris PMG
Gemeentesecretaris van Zeist

drs. J.J.L.M. (Kops) Janssen,
voorzitter PMG
Burgemeester van Zeist

Aanbod voor vernieuwing

Middelgrote gemeenten vormen de ruggengraat van Nederland. Eén op de drie Nederlanders woont in een middelgrote gemeente. En voor nog veel méér Nederlanders zijn middelgrote gemeenten de plek waar ze winkelen, werken, recreëren of waar hun kinderen naar school gaan. Middelgroot is de ideale schaal. Krachtig én flexibel. Dichtbij én deskundig. Middelgrote gemeenten zijn daardoor sterke motoren voor vernieuwing, noodzakelijk voor een dynamisch Nederland.

Want vernieuwen en experimenteren is nodig: voor betaalbare zorg op maat, voor duurzaamheid, voor vertrouwen en betrokkenheid in onze democratie. Middelgrote gemeenten van Nederland bieden zich bij het nieuwe kabinet aan als voortrekkers en laboratorium.

We staan klaar om samen met het nieuwe kabinet aan de slag te gaan. Daarbij bieden we de volgende bouwstenen voor het regeerakkoord aan:

1. **Respecteer de uitgangspunten van de decentralisaties en ontwikkel met ons een aanpak voor verwarde personen en mensen met GGZ-problematiek.**
2. **Vernieuw en investeer met ons in duurzame binnensteden.**
3. **Geef de ruimte om zelf te experimenteren met differentiatie in het bestuur en de democratie.**
4. **Werk met ons aan het landelijk actieplan "Grensoverschrijdende Economie en Arbeid".**
5. **Laten we samenwerken als betrouwbare partners. Voor het gemeentefonds blijven we de trap-op-trap-af-systematiek hanteren. De opschalingskorting van 1 miljard moet van tafel.**

Hieronder lichten we deze punten één voor één toe.

1. Experimenteren met innoveren in het sociaal domein

Een belangrijke opgave binnen het sociaal domein is dat de decentralisaties ook daadwerkelijk leiden tot veranderingen met impact: meer preventie en nieuwe, integrale zorg en dienstverlening op maat. Middelgrote gemeenten kunnen en willen deze innovaties samen met u versnellen.

Dit kan alleen als het Rijk de uitgangspunten van de decentralisaties respecteert door verantwoordelijkheden, bevoegdheden én middelen in evenwicht aan de gemeenten over te dragen. De gemeenten vragen om vertrouwen, om het accepteren van verschillen en het accepteren van de gevolgen van marktwerking in de zorg zoals de gevolgen van aanbestedingen. Ongewenste effecten van marktwerking moeten worden tegengegaan met betere wetgeving en niet met ingrepen in wat aan de gemeenten is overgedragen. Tevens vragen wij u maximale beleidsruimte te bieden in (sectorale) wet- en regelgeving.

Om hiermee concreet aan de slag te gaan, bieden wij aan de middelgrote gemeenten te benutten om te experimenteren. Graag voeren we met u pilots uit in het sociaal domein, waarbij we met elkaar nieuwe werkwijzen ontwikkelen en een beweging maken van systeemgericht werken naar maatwerk en oplossingsgericht handelen.

Een concreet voorbeeld van een terrein waarop wij graag samen willen vernieuwen is de GGZ-problematiek en de problematiek van verwarde personen in de samenleving. Als gevolg van extramuralisering zijn er in onze gemeenten een toenemend aantal verwarde personen en mensen met een GGZ problematiek. Ook het contact van verwarde personen/personen met een GGZ problematiek in de samenleving, is toegenomen. In onze steden ontbreken specifieke voorzieningen voor deze doelgroep. Om ervoor te zorgen dat ook middelgrote gemeenten deze doelgroep op de juiste wijze kunnen helpen, overlast kunnen voorkomen en onnodige dure 2^e lijnzorg kunnen vermijden, willen wij samen met u werken aan een effectieve aanpak. Als (middelgrote) gemeenten zien wij voor ons zelf een rol als regisseur. Wij zien een rol voor het zorgcircuit en met name de GGZ-instellingen op het gebied van preventie en vroeg-signalering. Ook willen wij een goede maatschappelijke opvang en de juiste hulp en begeleiding organiseren om ervoor te zorgen dat mensen de essentiële leefgebieden op orde krijgen. Gezien onze schaal willen wij bij het uitvoeren van deze taak graag van betekenis zijn voor omliggende kleinere gemeenten.

- Respecteer de uitgangspunten van de decentralisaties en ontwikkel met ons een effectieve aanpak van de problematiek rond verwarde personen en mensen met een GGZ-problematiek in onze samenleving.

2. Experimenteren met vernieuwen en verduurzamen van binnensteden

De functie van de Nederlandse (binnen)steden is fors aan verandering onderhevig. In het verleden was het zo dat elke stad een compleet voorzieningenaanbod kende en dat de winkelfunctie de centra domineerde. Door wijzigingen in het koopgedrag van het winkelend publiek zijn er minder winkelpanden nodig. Als antwoord op deze ontwikkelingen zien we de afgelopen jaren een beweging op gang komen waarbij steeds meer sprake is van een stedennetwerk waarbij de diverse steden zich steeds meer in specifieke functies specialiseren: winkelen doe je in stad A, uitgaan in stad B, studeren in stad C en werken in stad D.

De afnemende winkelfunctie leidt in veel steden tot leegstand en dreigende verloedering van (delen van) binnensteden die terecht als dreigend en verlamd wordt ervaren. Deze negatieve ontwikkelingen kunnen echter juist ook een kans zijn om te komen tot grootschalige vernieuwingen in stedelijke functies en structuren. Zeker als we er in slagen een combinatie te maken met klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen. Dit vereist durf en nieuwe, onorthodoxe maatregelen.

Ook op dit punt bieden middelgrote steden zich aan als mede-experimenteerders voor binnenstedelijke vernieuwingen. Wij pleiten voor een experimenteel nieuw stimulerings-/subsidiefonds, waaruit grootschalige stedelijke ingrepen ondersteund worden, waarbij als voorwaarde gehanteerd wordt dat ingrepen zowel stedenbouwkundige als klimatologische c.q. duurzaamheidseffecten moeten hebben. Het huidige tijdsgewricht is gunstig om deze investeringen te doen. Er is een toenemende vraag naar meer op de toekomst gerichte (woon)ruimte en investeringen zijn door de lage rente goedkoop.

- Vernieuw en investeer met ons in duurzame binnensteden

3. Experimenteren met democratie

Hoe klein het oppervlak van Nederland ook is, we zijn een pluriform land: het karakter en de opgaven van steden, dorpen en gemeenschappen zijn zeer divers. Gemeenten staan voor de opgave de samenleving(en) goed te besturen. We kunnen stellen dat gemeenten wat dat betreft de afgelopen jaren veel hebben bereikt. Toch zien ook wij reden voor zorg: het maatschappelijk onbehagen neemt toe en het vertrouwen in de politiek neemt af. Daarnaast zien we een toenemend belang van de regio's.

Om een antwoord te geven op deze ontwikkelingen zoeken middelgrote gemeenten naar mogelijkheden van samenwerking met de samenleving en nieuwe vormen van regionale samenwerking. We verkennen hoe directere vormen van democratie en burgerparticipatie samen kunnen gaan met representatieve democratie. We willen deze zoektocht graag intensiveren door experimenten de ruimte te geven en te differentiëren tussen gemeenten in de manier waarop we het lokale bestuur vormgeven. Dit alles met als doel het contact met de samenleving te versterken en meer maatschappelijke resultaat te bereiken.

Een goede aansluiting bij de samenleving kan het best worden bewerkstelligd door te beginnen bij onze inwoners. Willen we het vertrouwen in de overheid en gemeenten doen toenemen dan moeten we de mensen serieus nemen: naar hen te luisteren, hen informeren en met hen in gesprek gaan. De uitkomst van deze gesprekken kan de basis zijn voor experimenten en verschillen in de vormgeving van lokale democratieën. In de ene gemeente kan de gemeenteraad besluiten het aantal raadsleden te verkleinen, in de andere gemeente kan men er bijvoorbeeld voor kiezen één keer in de vijf jaar verkiezingen te houden.

Het PMG doet u het aanbod om samen met ons en onze inwoners experimenten op te zetten om buiten de huidige kaders te experimenteren met lokale democratie, te leren en structureel te vernieuwen. Met u willen we werken aan gemeenten en overheden die vertrekken bij mensen en de waarden die mensen belangrijk vinden. Wij vragen u hiervoor ruimte te creëren door een experimenteerbepaling op te nemen in de Gemeentewet (en eventueel andere wetten).

- Geef ons de ruimte om zelf te experimenteren met differentiatie in het bestuur en de democratie en neem een experimenteerartikel op in de gemeentewet.

4. Kansen benutten over de grens

Er zijn volop kansen in grensregio's op het gebied van onder andere de arbeidsmarkt, het onderwijs en de zorg. In het verleden is de grens een barrière geweest om deze kansen te pakken. Om deze barrières te slechten werken grensgemeenten aan structurele grensoverschrijdende samenwerking. Het is van cruciaal belang dat er op decentraal niveau, in de Euregio's, een samenhangende benadering komt op de thema's informatievoorziening, arbeidsbemiddeling, erkenning van kwalificaties, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en grenseffecten.

Op 30 januari 2017 is het actieplan "Grensoverschrijdende Economie en Arbeid" gepresenteerd. Dit actieplan is multi-level opgesteld door de vertegenwoordigers van diverse ministeries, alle grensprovincies, grensgemeenten, de Euregio's, de VNG en het MKB. Het actieplan biedt duidelijkheid op welk schaalniveau het initiatief ligt om de diverse benoemde grensbelemmeringen aan te pakken c.q. op te lossen. De middelgrote gemeenten willen samen met u de kansen in de grensregio's benutten en in de praktijk invulling geven aan grensoverschrijdende samenwerking.

- Wij bieden ons aan als gesprekspartner om met elkaar vanuit de praktijk te werken aan het landelijk actieplan voor grensoverschrijdende samenwerking in grensregio's.

5. Rijk en gemeenten werken samen als betrouwbare partners

Zowel het Rijk als gemeenten zijn van grote betekenis voor onze inwoners. Om onze taken goed te kunnen doen, is het van belang goed samen te werken en betrouwbare partners te zijn. Ten aanzien van het gemeentefonds geldt al sinds lange tijd de afspraak dat een groei (of krimp) van het fonds gelijk is aan de groei of krimp van de netto rijksuitgaven, de zogeheten samen trap op, trap af-systematiek. Het toepassen van efficiencykortingen past hierin niet. Het voor gemeenten van belang dat de hoogte van de uitkering van het gemeentefonds voorspelbaarder wordt.

- Laten we samenwerken als betrouwbare partners. Voor het gemeentefonds blijven we de trap-op-trap-af-systematiek hanteren. De opschalingskorting van 1 miljard moet van tafel.

Platform Middelgrote Gemeenten (PMG)

Het PMG is een netwerk van gemeenten met een centrumfunctie en/of stedelijke problematiek. 39 middelgrote gemeenten met een inwonertal tussen de 30.000 en 80.000 zijn lid. De gemeenten staan model voor ca. 75 gemeenten met ruim 5,5 miljoen inwoners.

De volgende gemeenten zijn lid van het PMG: Barneveld, Bergen op Zoom, Coevorden, De Bilt, De Ronde Venen, Den Helder, Doetinchem, Etten-Leur, Gorinchem, Harderwijk, Heerhugowaard, Hoogeveen, Kampen, Kerkrade, Leidschendam-Voorburg, Lochem, Meierijstad, Nieuwegein, Nijkerk, Oldambt, Papendrecht, Peel en Maas, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rijssen-Holtten, Roermond, Soest, Tiel, Utrechtse Heuvelrug, Valkenswaard, Veenendaal, Veldhoven, Velsen, Venray, Waalwijk, Winterswijk, Woerden, Zeist.

Middelgrote Platform Gemeenten
Mevrouw W.C.M. Lissenberg-van Dam
Postbus 513
3700 AM ZEIST

Kenmerk: 201700225

Den Haag, 4 april 2017

Geachte mevrouw Lissenberg-van Dam,

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik een grote hoeveelheid brieven, nota's en verzoeken.

Ik vertrouw erop dat u zult begrijpen dat het voor mij niet mogelijk is om daarop inhoudelijk te reageren.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'E.I. Schippers', written over a printed name.

Drs. E.I. Schippers

Aan de informateur mw. drs. E.I. Schippers
en onderhandelaars van VVD, CDA, D66 en GroenLinks
p/a Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Maastricht, 31 maart 2017

Betreft: A2 Weert-Eindhoven als economische motor van Nederland

Geachte informateur en onderhandelaars,

Voor u liggen vele uitdagingen om Nederland zo te besturen dat het optimaal werkt. Zuid-Nederland is door verscheidene lijsttrekkers in aanloop naar de verkiezingen daarbij geprezen als de 'economische motor'. Zo zei VVD-lijsttrekker Rutte dat Limburg en Noord-Brabant Nederland uit de crisis hebben getrokken. Tijdens het Debat van het Zuiden op 11 maart jl. stelde hij dat:

"we er de komende jaren alles aan doen om die fantastische motor van Nederland overeind te houden en te laten draaien op volle stoom. Wat de VVD betreft blijft dit land rijden. We moeten extra investeren in de A2 tussen Weert en Eindhoven en tussen Eindhoven en Utrecht. Geld steken in onze infrastructuur, vooral onze wegen zodat we echt die A2 kunnen aanpakken, de A58 en de A76. Daar gaan we de komende jaren keihard aan werken."

De VVD wil de komende jaren € 500 miljoen extra om de problemen ook in de toekomst hard aan te pakken. Ook het CDA, D66 en GroenLinks vinden dat er meer geld naar deze regio moet gaan om de infrastructuur te verbeteren. Vanzelfsprekend juichen wij dat van harte toe. Graag roepen wij u op om deze inzet gestand te doen door het aanpakken van de A2 Weert-Eindhoven.

Er is op dit traject immers een nijpend doorstromingsprobleem gedurende een relatief lange spits qua tijd en qua afstand. De overgang van drie naar twee rijstroken in combinatie met de oprit bij Leende/Valkenswaard zorgt dat er dagelijks om 7:00 uur files ontstaan van Weert-Noord tot Leende in noordelijke richting die pas na 9:00 uur oplossen. In de avondspits is sprake van filevorming in zuidelijke richting. Uit het onlangs uitgevoerde MIRT-A2 onderzoek blijkt bovendien dat het aantal geregistreerde ongevallen op de A2 hoger is dan op onderzochte vergelijkbare snelwegen en dat dit de laatste jaren sterk toeneemt. Daaronder is het aandeel vrachtwagen-ongevallen relatief hoog. Veiligheidsexperts stellen dat de krappe vormgeving tussen Weert-Noord en Leende en de dichtheid van op- en afritten in combinatie met de verkeersdruk leiden tot meer onveiligheid. Op meerdere plekken ontbreken vluchtstroken en zijn redresseerstroken krap en onveilig. Er is een duidelijke relatie tussen de drukte en het aantal ongevallen naar tijdstip en richting.

Zonder spoedige verbreding van de A2 tussen Weert en Eindhoven wordt het probleem nijpender aangezien de komende jaren tevens het verkeersaanbod toeneemt. Nu ingrijpen is dus niet alleen goed voor groei, voor banen en voor de grote, kleinere en familiebedrijven, maar ook voor duurzame verkeersveiligheid.

Daar komt bij dat uit de landelijke prognoses van de verkeerssituaties (de zgn. Welvaart Leefomgeving scenario's) zichtbaar is geworden dat de methodiek de economische groei projecteert op de Randstad, zodat de prognoses in de diverse regio's achter blijven en in de Randstad extra hoog uitvallen. Volgens het lage WLO-scenario blijft de verkeerstoename beperkt en zou enkel het hoge scenario leiden tot een toename van files op de A2 in zowel de ochtend- als avondspits. Het MIRT-A2 onderzoek stelt daarover:

"Het hoge WLO-scenario gaat uit van een sterke economische groei in combinatie met een centralisatie naar de grote steden (Randstad). Er is dan weliswaar sprake van groei maar die komt niet in landelijke gebieden terecht zoals Brabant en Limburg."

Gezien het bovenstaande betwijfelen wij ten eerste dat de economische groei niet in deze regio terecht zou komen. Uit onderzoek blijkt immers dat er navenant sprake is van een toename van reistijdfactoren en voertuigverliesuren. Onder reizigers blijkt weinig animo om een ander vervoermiddel te kiezen. Dit sterkt onze oproep dat fysieke maatregelen noodzakelijk zijn, ook omdat zgn. gedrag-beïnvloedende maatregelen onvoldoende bijdragen aan een structurele oplossing.

De A2-verbreding verdient het dus om plaats te vinden in deze kabinetsperiode. Wij rekenen er op dat uw toezeggingen van voor de verkiezingen middels het komende regeerakkoord in daden worden omgezet. Wij danken u vast voor uw inzet en wensen u een succesvolle kabinetsformatie toe.

Met vriendelijke groet,

Joost van den Akker
Fractievoorzitter VVD

Mariska Werrij-Wetzels
Fractievoorzitter CDA

Léon Vaessen
Fractievoorzitter D66

Provinciale Staten van Limburg
De heer Joost van den Akker
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Kenmerk: 201700227

Den Haag, 4 april 2017

Geachte heer Van den Akker,

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik een grote hoeveelheid brieven, nota's en verzoeken.

Ik vertrouw erop dat u zult begrijpen dat het voor mij niet mogelijk is om daarop inhoudelijk te reageren.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Drs. E. I. Schippers', written over a printed name.

Drs. E. I. Schippers

Tweede Kamer der Staten Generaal
Kabinetformatie 2017
t.a.v. de informateur, mevrouw E.I. Schippers
Postbus 20018
2500 EA 's-Gravenhage

Loosdrecht, 3 april 2017

Geachte mevrouw Schippers,

Geweld in afhankelijkheidsrelaties is een groot maatschappelijk probleem, dat zich voornamelijk achter de voordeur afspeelt en waarmee heel veel gemeenschapsgeld is gemoeid. Naar schatting hebben jaarlijks ruim 200.000 volwassenen en ongeveer 120.000 kinderen te maken met geweld in de leefomgeving. Ten minste 50 kinderen en volwassenen overlijden jaarlijks aan de gevolgen van mishandeling. En ondanks alle maatregelen die er in de laatste jaren zijn genomen, daalt het aantal slachtoffers niet.

U bent door de Tweede Kamer benoemd als informateur om te onderzoeken of er een kabinet gevormd kan worden bestaande uit VVD, CDA, D66 en GroenLinks. Als vertegenwoordiger van vrouwelijke slachtoffers van huiselijk geweld en hun kinderen verzoeken wij u om er bij de onderhandelende partijen op aan te dringen om in het coalitieprogramma prioriteit te geven aan de problematiek rondom huiselijk geweld en kindermishandeling, waarbij de stem en inbreng van slachtoffers op waarde wordt geschat.

Stichting Zijweg vertegenwoordigt die stem en inbreng. Wij zijn een organisatie van, voor en door vrouwelijke slachtoffers en hun kinderen. Wij geven beleidsmakers advies, zowel gevraagd als ongevraagd. Daarnaast zijn 'empowerment' en het bevorderen van economische en sociale zelfstandigheid van ex-slachtoffers speerpunt van ons beleid. Stichting Zijweg bestaat sinds 2005 en is inmiddels vertegenwoordigd in meer dan 30 netwerken, waaronder de Kring van Veiligheid en de Nederlandse Vrouwen Raad.

Het is wrang te constateren dat vrouwen die anno 2017 slachtoffer worden nog altijd tegen dezelfde problemen aanlopen als in 2008, toen wij deze knelpunten publiceerden in ons boek 'Uit het veld geslagen'. Er zijn de afgelopen jaren zelfs knelpunten bijgekomen die destijds niet of nauwelijks aan de orde waren. Wij noemen met name de problematiek rondom stalking en het gedeeld ouderschap na huiselijk geweld.

Ondanks alle maatregelen die de laatste jaren zijn genomen op het gebied van preventie, wetgeving, professionalisering van de hulpverlening is er sinds 2005 helaas weinig verbeterd voor de positie van slachtoffers en hun kinderen. Integendeel, hertraumatisering door falende hulpverlening is aan de orde van de dag.

Indien gewenst zijn wij te allen tijde bereid om mee te denken en u nader te informeren.

Namens het bestuur van Stichting Zijweg,

Tineke Franssen
Voorzitter
www.stichtingzijweg.nl

cc. fractievoorzitters Tweede Kamer
NVR
ANP

Stichting Zijweg
Mevrouw T. Franssen
Flits 2
1231 SN LOOSDRECHT

Kenmerk: 201700229

Den Haag, 4 april 2017

Geachte mevrouw Franssen,

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik een grote hoeveelheid brieven, nota's en verzoeken.

Ik vertrouw erop dat u zult begrijpen dat het voor mij niet mogelijk is om daarop inhoudelijk te reageren.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'E. J. Schippers', written over a light blue grid background.

Drs. E. J. Schippers

< Schakel tussen overheid en kerken >

Utrecht
uw kenmerk
ons kenmerk
afdeling

3 april 2017
CIO Plen. 17024/DW/cvs
Plenair

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de informateur
Mw. E.I. Schippers
Postbus 20018
3500 EA DEN HAAG

onderwerp
Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het algemeen welzijn

Hooggeachte mevrouw,

Het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) is een contactorgaan dat voor – inmiddels 31 – aangesloten christelijke en joodse gemeenschappen al sinds de Tweede Wereldoorlog de Kerk-Staat relatie behartigt. Wij hebben met de overheid een gedeelde verantwoordelijkheid als het gaat om het duaal en paritaire systeem bij de geestelijke verzorging. Naast deze formele samenwerking voelen de aangesloten kerk- en geloofsgemeenschappen zich vanuit hun eigen domein medeverantwoordelijkheid voor het welzijn van de Nederlandse samenleving.

De kerkgenootschappen in Nederland stellen zich dienstbaar op aan de samenleving. Zij leveren onder andere grote bijdragen in informele zorg, door ondersteuning van vluchtelingen en de integratie van nieuwe Nederlanders. Om goed werk te kunnen blijven verrichten hebben de kerken in Nederland belang bij enkele besluiten van de overheid.

In het kader van de coalitievorming vragen we uw aandacht voor de volgende punten:

1. Religieus erfgoed: monumentale kerkgebouwen en kloosters; Extra aandacht en middelen dienen gericht te zijn op monumentale kerkgebouwen en kloosters die hun oorspronkelijke functie gaan verliezen maar ook voor die gebouwen die in bestendig gebruik blijven (aandacht daarvoor verkleint leegstand). Een rondetafelgesprek in november 2016 en een unaniem aangenomen motie over voorkoming leegstand van erfgoed (bij begrotingsbehandeling cultuur 2017) vragen om directe vertaling en niet pas na een evaluatie van de subsidieregelingen. Al is het maar een startbudget, directe actie is hier gewenst.
2. Aandacht voor vrijwilligers in kerkelijke verbanden en andere samenhang is belangrijk. Hierin trekken wij samen op met NOV en NOC*NSF. Wij verzoeken u de fiscale mogelijkheden (vrijwilligersvergoeding, randvoorwaarden voor vrijwilligerswerk met uitkering) overeind te houden maar ook ondersteuning van de

bezoekadres
A. van Ostadelaan 140

postadres
Postbus 13049
3507 LA Utrecht

telefoon
030 232 69 25

e-mail
C.vanStraaten@rkk.nl
info@cioweb.nl

homepage
www.cioweb.nl

ledenadministratie via MijnOverheid.nl (*Motie 34550 VII nr. 20*). Wij leveren een bijdrage aan de regeling "Gratis VOG" en zien deze graag gecontinueerd.

3. In drie evaluatierapporten die het ministerie van Financiën zonder kabinetsreactie aan de Tweede Kamer zond, worden kanttekeningen geplaatst bij de zgn. giftenaftrek. Deze aftrek is van groot belang voor het werk van filantropische instellingen en ook voor kerkelijke organisaties. Geconstateerde verbeterpunten bij de Belastingdienst mogen niet leiden tot verlies van deze aftrek. Kerken en andere organisaties staan open voor verbeteringen in de techniek van de giftenaftrek.
4. Vluchtelingen: samen met het OJCM (het Overlegorgaan Joden, Christenen, Moslims) zijn wij bezig met een pilot in een tweetal COA-locaties om mensen uitleg te geven over vrijheid in Nederland (aan de hand van artikel 1 van de Grondwet). Wij hopen dat, als deze pilot succesvol is, een dergelijke verwelkoming van vluchtelingen in Nederland ook op andere plaatsen mogelijk is. Perspectief bieden aan de medemens is nodig, of men nu in Nederland mag blijven of niet.

Wij zijn altijd bereid tot contact over deze of andere onderwerpen. Hiertoe kunt u in voorkomend geval contact opnemen met ons secretariaat, dat u tevens kunt vinden via cioweb.nl.

Namens het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken,

hoogachtend en met vriendelijke groet,

Drs. J. Smit,
Voorzitter

mw. mr. D.P.J. Woestenberg Ma Ma
Secretaris

CIO Interkerkelijk Contact in Overheidszaken
De heer drs. J. Smit
Postbus 13049
3507 LA UTRECHT

Kenmerk: 201700231

Den Haag, 4 april 2017

Geachte heer Smit,

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik een grote hoeveelheid brieven, nota's en verzoeken.

Ik vertrouw erop dat u zult begrijpen dat het voor mij niet mogelijk is om daarop inhoudelijk te reageren.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Drs. F. Schippers', written over a printed name.

Drs. F. Schippers

MANIFEST

Samen Zorgen voor een Succesvolle
Uitvoering van het

Een Eisenpakket
In het kader van de Nieuwe
Regeringsformatie

Ter Bevordering van de Politieke Wil
Voor de Ontwikkeling van een
Nationaal Actieplan

Datum: 31 maart 2017

**Wij Civiel Society van Afrikaanse afkomst verenigd in het
Landelijk Breed Overleg (i.o.)¹ eisen dat:**

**1. Een Nationaal Actieplan gericht op de uitvoering van het VN
Decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst wordt
ontwikkeld.**

Een Nationaal Actieplan zoals afgesproken door de Verenigde Naties is vereist en relevant in verband met:

- a. Succesvolle uitvoering van het VN Decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst en ten behoeve van:
- b. Het ontwikkelen van (specifiek) beleid en daarop afgestemde beleidsinstrumenten voor het effectief monitoren, evalueren en (eventueel) bijsturen van de afgesproken acties, maatregelen, programma's en projecten;
- c. Meerjaren investeringen door de overheid;
- d. Voor het inzicht in de verantwoordelijkheden per ministerie en de lagere overheden;
- e. De erkenning van een gecoördineerde gestructureerde samenhangende aanpak. Een dergelijke aanpak ontbreekt op dit moment van overheidszijde en werkt verdeel en heers in de hand evenals willekeur en institutionele discriminatie en racisme;
- f. Heldere afspraken over de inbreng van de Civiel Society van Afrikaanse afkomst en de facilitering van de werkzaamheden. Dit, mede in het licht van de onder e. genoemde gecoördineerde gestructureerde samenhangende aanpak.

**2. Ten behoeve van adequate voorlichting alle relevante VN
documenten in het Nederlands worden vertaald.**

¹ <https://app.box.com/s/ualyxncfymtbuuwagt0sr9p2pgnfpkqh> &
<https://app.box.com/s/wzwektqcjd1w9jq1ff9assrv0yqygs3d>

Aan de Formateur van de nieuwe Regeringsformatie
Mw. Drs. E.I. Schippers
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

Geachte mevrouw Schippers,
Spannende tijden en jaren breken aan voor mensen van Afrikaanse afkomst. En dit, specifiek voor de nazaten van de slachtoffers van het Nederlandse slavernijverleden. De Maangamizie² heeft diepe sporen nagelaten. Mensen van Afrikaanse afkomst wereldwijd en in Nederland hebben nog steeds last van de misdaden tegen de menselijkheid (erfenissen en effecten). Dit, ten gevolge van Eeuwen- en Generatielange racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat, slavernij, slavernijachtige praktijken en condities, mensenhandel (ook genoemd de (trans-)Atlantische slavenhandel), kolonialisme, apartheid, en andere vormen van samenhangende en systematische onverdraagzaamheid. Ze verkeren nog steeds in een gemarginaliseerde (kansarme) positie en zijn blootgesteld aan allerlei vormen van (institutioneel) racisme en discriminatie, ook wel genoemd Afrophobia. Dit is de specifieke term om de meervoudige vormen van racisme tegenover mensen van Afrikaanse afkomst te duiden.

Analyse heeft aangetoond dat (Nederlandse) Burgers van Afrikaanse afkomst, specifiek de nazaten van de slachtoffers van de Nederlandse mensenhandel, de komende vier jaar geen deel uitmaken (lees uitgesloten zijn) van deelname aan de democratische besluitvormingsprocessen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal. **Dit is onder andere het gevolg van de onverkiesbare plaatsen en/of het ontbreken van deze Doelgroep op de kandidatenlijsten van (alle) deelnemende politieke partijen aan de verkiezingen op 15 maart jl.** Eén partij met een lijsttrekker van Afrikaans Surinaamse afkomst heeft het niet gered. Wij zullen dus allerlei mogelijke manieren moeten aanwenden om "gezien en gehoord" te worden, respectievelijk invloed uit te oefenen. En vooral om de Tweede Kamerfracties tot Politieke Wil te bewegen ten aanzien van kernthema's die onze Doelgroep aangaan. De hoop is dus nu op de Tweede Kamerfracties gevestigd en op de toekomstige Regeringscoalitie in het bijzonder.

Om direct met de deur in huis te vallen!

Ons verzoek aan u heeft betrekking op de uitvoering van het VN Decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst. Wat wij van u vragen is om de eisen vastgelegd in dit manifest te willen betrekken bij uw formatiewerkzaamheden door het onder de aandacht te brengen van de toekomstige Regeringscoalitie. Een afschrift doen wij eveneens toekomen aan de Fracties in de Tweede Kamer der Staten-Generaal met als doel om de inhoud te betrekken bij het Kamerdebat.

Wat is het VN Decennium?

Het VN Decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst is bedoeld om de VN Lidstaten te motiveren om de centrale opdracht, te weten het uitvoeren van de

² Dit is een Kiswahili term die, alle verwerpelikheden die betrekking hebben op de Nederlandse slavenhandel (=mensenhandel) inclusief de (trans-)Atlantische slavenhandel, slavernij, apartheid, piraterij en kolonialisme omvat.

Durban Declaration en Programma van Acties (2001) evenals de afspraken die zijn vastgelegd in de Slotverklaring van de Durban Review 2009, te realiseren.

Belangrijk in dit verband zijn de volgende Resoluties:

1. A/RES/69, van 1 december 2014³. In deze Resolutie zijn in paragraaf II de activiteiten vastgelegd die op internationaal en nationaal niveau moeten worden uitgevoerd.

2. A/RES/71/181, van 31 januari 2017⁴. De titel spreekt voor zich: *A global call for concrete action for the total elimination of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance and the comprehensive implementation of and follow-up to the Durban Declaration and Program of Action.*

De missie van het VN Decennium is samengevat in de titel van het Decennium te weten: *'Erkenning, Rechtvaardigheid en Ontwikkeling'*. De titel omvat de thema's waarop het Decennium is gericht. De hoofddoelstelling is dat mensen van Afrikaanse afkomst over de hele wereld, in alle regio's en landen, het volledig genot ervaren van alle rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, als erkend in de universele verklaring van de rechten van de mens, het Internationaal Verdrag betreffende de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie evenals andere relevante internationale en regionale mensenrechteninstrumenten. In de bijlage vindt u nadere uitleg over de drie peilers.

Wat wij nog belangrijk vinden dat u moet weten is dat:

1. De VN-lidstaten in 2001 extra solidariteit hebben benadrukt tegenover Afrikanen en mensen van Afrikaanse afkomst bij hun aanhoudende strijd tegen racisme, rassendiscriminatie (als gevolg van de overblijfselen van theorieën van superioriteit en de waandenkbeelden over Afrika en de Afrikaanse mens), vreemdelingenhaat, apartheid en andere vormen van stelselmatige onverdraagzaamheid. Ze hebben benadrukt dat Afrikanen in Afrika en personen van Afrikaanse afkomst, met waardigheid moeten worden behandeld en dat zij aan geen enkele meervoudige vorm van racisme en discriminatie mogen worden onderworpen. Het huidige anti discriminatiebeleid van de overheid, inclusief de daarbijbehorende instrumenten, heeft aangetoond niet optimaal te functioneren ten aanzien van mensen van Afrikaanse afkomst. Alleen om die reden is een Nationaal Actieplan gewenst.

2. In de periode van 2013-2014 de Civiel Society van Afrikaanse afkomst in Nederland, proactief is geweest. Ze heeft vooruitlopend op de gewenste en verwachte ontwikkeling van een Nationaal Actieplan een gemeenschappelijke NGO Position Paper uitgebracht. Deze Paper⁵ wordt ook genoemd in de Tweede Kamerbrief⁶ van (demissionaire) vice minister-President, Lodewijk Asscher (hierna te noemen Asscher), tevens minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Minister Asscher is verantwoordelijk voor de gecoördineerde uitvoering van het VN Decennium. De initiatiefnemers van de Position Paper zijn door de verwijzing van de Paper in de Tweede Kamerbrief van de minister

³ http://www.un.org/en/events/africandescentdecade/pdf/A.RES.69.16_IDPAD.pdf

⁴ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/71/181

⁵ http://www.people-of-african-descent.nl/downloads/home/gemeenschappelijk_position_paper.pdf

⁶ <https://app.box.com/s/8f8qtua908v3iisryzmo6ef2xaa5y186>

ervan uitgegaan dat de Paper als leidraad zou worden gebruikt voor de ontwikkeling van het Nationaal Actieplan. Immers dat is precies wat de VN Lidstaten hebben beoogd: het betrekken van de Civiel Society bij de ontwikkeling van het Nationaal Actieplan. Ter informatie: in 2016 is er in verband met voortschrijdend inzicht een vervolgdokument⁷ geproduceerd.

3. De Nationale Lancering van het VN Decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst vond op 25 oktober 2016 in Den Haag plaats. In zijn toespraak⁸ benadrukte minister Asscher de diepe sporen die het verwerpelijke Nederlandse slavernijverleden heeft nagelaten. Hij erkende dat de nazaten van de slachtoffers nog steeds last ondervinden van het verwerpelijke Verleden en verwees naar de uitingen van racisme in Nederland. Het staat buiten kijf dat onder het bewind van Asscher een aantal maatregelen in gang zijn gezet in verband met de uitvoering van het VN Decennium van mensen van Afrikaanse afkomst. Maar bij lange na niet voldoende. Een Nationaal Actieplan is er nog niet en blijkens informatie van de ambtelijke structuren van het coördinerende ministerie SZW, is het niet de bedoeling om een Nationaal Actieplan in het kader van het VN Decennium tot stand te brengen. Dit is precies waar de schoen voor onze Doelgroep wringt. De Nederlandse acties en activiteiten sinds januari 2015, onder andere van overheidszijde ten spijt. Het ministerie wenst te volstaan met een "21 oktober prioriteiten document"⁹, dat is voortgevloeid uit door SZW georganiseerde meedenk- en creatieve sessies. Wij, vertegenwoordigers van de Civiel Society van Afrikaanse afkomst, verenigd in het Landelijk Breed Overleg (LBO) i.o., zijn van mening dat Nederland niet kan volstaan met een "21 oktober prioriteiten document". Ten behoeve van de formulering van het Nationaal Actieplan hebben wij, in samenspraak met sleutelfiguren uit de Afrikaanse diaspora gemeenschap, een inventarisatielijst¹⁰ samengesteld met alle bijdragen van de Nederlandse gemeenschap. Hierin begrepen de suggesties en aanbevelingen die zijn voortgekomen uit de door het ministerie van SZW georganiseerde meedenk- en creatieve sessies.

Wij vernemen graag over het resultaat van uw interventie.

Hoogachtend,

Sandra Grep, Sirelda Jackson, Iwan Leeuwin, Simao Miguel, Stewart de Windt, Edward Wijdenbosch, mede namens de TASK FORCE implementatie LBO

Dr. Barryl A. Biekman

Mede namens de Coördinatie en Monitoring Werkgroep VN Decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst

Voor vragen kunt u contact opnemen met Iwan Leeuwin, telefoon **06 – 83008961**. Emailadres: Iwan.leeuwin@gmail.com

⁷ <https://app.box.com/s/g23gaede5mm98q3s8nf21x2i6fo7bq1c>

⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/toespraken/2016/10/25/de-lancering-van-het-vn-decennium-voor-mensen-van-afrikaanse>

⁹ <https://app.box.com/s/qu66hxcjls1pankep1z44ulshquehatu>

¹⁰ <https://app.box.com/s/16cttatn4pr1p27656ucr5l0qpxcnk2a>

BIJLAGE

Erkenning

van mensen van Afrikaanse afkomst als een aparte beleidsgroep is van essentieel belang voor de vergroting van hun zichtbaarheid om hun (mensen)rechten te beschermen en om te weten wanneer ze worden geschonden. Om Afrophobia¹¹ tegen te gaan is het inzicht over de impact van overheidsmaatregelen, procedures en richtlijnen evenals het (overheids)handelen ten aanzien van mensen van Afrikaanse afkomst, essentieel. Inzicht draagt bij aan de bewustwording over de historische patronen die bewust of onbewust nog steeds leiden tot marginalisering en uitsluiting van deze doelgroep. Inzicht draagt ook bij aan kennis over de mate waarin Afrophobia inclusief intersectionele discriminatie, raciale en etnische profilering en symbolisch geweld voorkomt. Voor het vergroten van de zichtbaarheid van burgers van Afrikaanse afkomst is het essentieel dat zij als een specifieke doelgroep worden verankerd in alle sectoren van (overheids)beleid. Dataverzameling is een goed middel die het mogelijk maakt om de situatie van mensen van Afrikaanse afkomst in kaart te brengen, te analyseren en te beoordelen. Op grond van de verkregen resultaten en de conclusies kan worden getoetst of te maatregelen om hun rechten te beschermen effectief zijn en/of worden aangestuurd tot effectieve samenhangende (beleids)maatregelen.

Rechtvaardigheid

is erkennen dat de voorouders van mensen van Afrikaanse afkomst het slachtoffer zijn geweest van het verwerpelijke slavernijstelsel en dat burgers van Afrikaanse afkomst nog steeds de last ervaren van dat Verleden. In de context van Nederland is het belangrijk dat Politieke Wil wordt gestimuleerd die het mogelijk maakt om af te rekenen met de effecten van dat Verleden. De VN Wereld Anti Racisme Conferentie (WCAR) 2001 in Durban Zuid Afrika) is voor mensen van Afrikaanse afkomst, wereldwijd, en vooral voor de Afrikaanse nazaten van de slachtoffers van het Nederlandse slavernijverleden een unieke kans geweest om alle vormen van Afrophobia in het kader van de effecten van de trans Atlantische slavenhandel, slavernij en kolonialisme, aan de orde te stellen. De VN lidstaten hebben de uitdaging van de WCAR aangegrepen om slavenhandel, slavernij en kolonialisme inclusief de trans Atlantische slavenhandel als een misdaad tegen de menselijkheid te verklaren. Landen die daartoe nog niet waren overgegaan zijn aangespoord om passende maatregelen te treffen waaronder het aanbieden van excuses en Reparations¹².

In zijn statement tijdens de WCAR heeft de toenmalige minister, Rogier van Boxtel, hoofd van de Nederlandse delegatie, namens het Nederlandse Kabinet, spijt betuigt voor het Nederlandse slavernijverleden. In zijn statement tijdens de WCAR (2001), heeft de minister uitgesproken dat het een democratische plicht van staten is om te garanderen, dat iedere burger met respect en waardigheid wordt behandeld en dat de principes van rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid voorop dienen te staan. Verder heeft de minister een aantal maatregelen, bij wijze van voorbeeld opgesomd, die

¹¹ <https://app.box.com/s/pcdphq6rvxanaypw9txjom7gyz!0u1y/>

¹² Art. 100-102, section IV. Provision of effective remedies, recourse, redress, and other measures at the national, regional and international levels provisions of effective remedies WCAR Declaration and Program of Action (2002). United Nations Department of Public Information New York 2002 pg. 38

Nederland voornemens was te realiseren. Het betuigen van spijt alleen vond de minister niet voldoende. Hij noemde de onthulling van het Nationaal slavernijmonument en de oprichting van het Nationaal instituut Nederlandse slavernijverleden en erfenis (NiNsee); het implementeren van de DDPA 2001 in Nationale Actieplannen en treffen van structurele maatregelen om de nazaten van de slachtoffers van het Nederlandse slavernijverleden en hun nakomelingen te beschermen tegen Afrophobia. Met de instelling van Anti Racisme Bureaus werd door Nederland beoogd om racisme en discriminatie tot aan de wortel aan te pakken. De VN Staten werden door de minister aangespoord om ook tot maatregelen over te gaan. In de praktijk blijkt dat Afrofobia nog niet tot het verleden behoort in Nederland. De VN Commissie die toezicht houdt op de naleving van de Racisme Conventie heeft Nederland in haar twee voorgaande conclusies 'op de vingers getikt'.

Ontwikkeling

In artikel 158 van het Durban Actieprogramma wordt door de VN lidstaten erkend dat het 'Verleden' ontegenzeggelijk heeft bijgedragen aan onder andere de armoede, onderontwikkeling, marginalisering, sociale uitsluiting, economische verschillen, instabiliteit die mensen van Afrikaanse afkomst over de verschillende delen van de wereld treffen. In de zogenaamde ontwikkelingslanden vooral waar slavernij is bedreven het meest. De VN beschouwt het Decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst als een goed instrument om Programma's en projecten te realiseren die de sociale en economische ontwikkeling van deze samenlevingen en de diaspora stimuleren. Het is een goed instrument om de projecten in het kader van het Decennium te koppelen aan de Sustainable Development Goals Post 2015 en de Beijing Post 2015 doelstellingen. Die koppelingen hebben we nog niet gezien in Nederland.

Coördinatie en Monitoring Werkgroep
VN Decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst
De heer dr. B.A. Biekman
Maarsenhof 201
1106 PA AMSTERDAM

Kenmerk: 201700233

Den Haag, 4 april 2017

Geachte heer Biekman,

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik een grote hoeveelheid brieven, nota's en verzoeken.

Ik vertrouw erop dat u zult begrijpen dat het voor mij niet mogelijk is om daarop inhoudelijk te reageren.

Hoogachtend,

Drs. E.J. Schippers